

Augustus 2011

Hij pakt het zware ijzeren kruis om het gevaar af te wenden en houdt het met gestrekte armen voor zich.

Ze kijkt vol vertrouwen naar zijn krachtige blik, zijn ogen vol vuur. Dit is waarom ze hem nooit zal verlaten. Hij heeft het hun pas nog verteld, de kracht van het kruis. Zo bracht hij mensen tot andere gedachten. Dat zal hem nu ook lukken. Ze voelt zich trots dat ze in zijn omgeving mag verkeren en een uitverkorene van God is. Zonder enige twijfel zal hij ook deze indringer het zwijgen opleggen.

Maar dan wordt het kruis uit zijn handen gerukt.

‘Neel!’ gilt ze. ‘Niet doen! We houden van hem.’

Ze ziet hoe het kruis woest tegen zijn hoofd wordt geslagen. Bij de derde slag stort hij op de grond neer. Zijn ogen zijn open en er sijpelt bloed uit zijn mond. Haar angstkreet is door het hele gebouw te horen.

Van alle kanten komen mensen aangerend. Ze krijsen en schreeuwen en vallen huilend bij hem neer.

Mei 2011

Jelle

Jelle voelde het meteen toen hij wakker werd: dit wordt weer zo'n slepende dag waarop hij verlamd lijkt en er niets uit zijn handen komt. Hij hangt maar wat, terwijl hij toch genoeg te doen heeft. Om te beginnen moet hij woonruimte zoeken. De zolderkamer waar hij nu zit is tijdelijk. Hij huurt hem via via en voor een heleboel geld. Twintig vierkante meter waar je officieel niet eens in mag wonen. Het is brandgevaarlijk.

Vorige week kreeg hij drie adressen van een gast in de kroeg. Hij is nog niet eens gaan kijken of er iets voor hem bij zit. Hij stelt het steeds uit. Op z'n minst had hij een mailtje of sms'je kunnen sturen. Elke keer neemt hij het zich voor en als het zover is haakt hij af. Afhaken, daar is hij goed in. Hij loopt overal voor weg, net als zijn vader. Hij moet nu maar eens in actie komen en een bericht sturen naar de eigenaars van die kamers.

Op weg naar zijn laptop gaat hij voor het raam staan. Hij ziet een bestelbus aankomen. Ineens herinnert hij het zich weer. Elise, die naast hem woont, heeft hem verteld dat haar zus bij haar intrekt. Achter het stuur zit een knappe meid.

Kom op, lul, denkt hij, help haar verhuizen, ze is helemaal alleen. Dan doe je tenminste nog iets. Ze stapt uit en schuift charmant de deur van de bestelbus open. Hij draait zich om en loopt haastig de trap af.

Als hij aan komt lopen, draait ze zich om. Twee prachtige felle ogen kijken hem aan. Er gaat een schok van herkenning door hem heen, terwijl hij zeker weet dat hij haar nog nooit heeft gezien. Voor sommige dingen bestaan geen woorden. Hij haat clichés, vooral in de liefde, maar er gebeurt iets met hem. Er is geen twijfel mogelijk: dit is niet zomaar een ontmoeting. Hij heeft genoeg ervaring met meiden, maar dat leidde nooit ergens toe. Met daten is hij allang opgehouden; als hij ergens eenzaam van wordt is het dat wel. En nu vindt hij haar, op deze ochtend, voor zijn huis. De brutale blik die zachtheid verbergt, de enorme energie die ze uitstraalt. Hun blikken worden naar elkaar toe gezogen als magneten. Ze moeten alle twee grinniken. Ze heeft kracht en humor. Hij denkt dat zij hem wel aan zou kunnen. Ze lijkt hem niet het type dat het op zichzelf betreft als hij een dipje heeft en dat aan zijn liefde twijfelt wanneer hij een dag lang op zijn bed blijft liggen als hij het even niet meer ziet zitten.

‘Hi.’ Ze steekt haar hand naar hem uit. ‘Naomi. Ik trek bij mijn zus in. Je kent Elise misschien wel.’

Hij knikt. ‘Jelle,’ zegt hij. ‘Ik woon hiernaast.’ Hij kijkt naar de bus. ‘Leeghalen dan maar?’

‘Graag.’

Hij tilt een stoel uit de bus. Ze pakt hem aan, en op dat moment horen ze het gerinkel van een fietsbel.

‘Hi, Froukje.’ Naomi zet de stoel neer. ‘Ik heb toch over de muurschildering van Eric heen geschilderd,’ zegt ze.

‘Zonde,’ zegt Froukje terwijl ze afstapt.

‘De hele kamer was leeg,’ zegt Naomi. ‘En toen bleef hij zo eenzaam achter.’

Jelle geeft Froukje een hand. Hij vraagt zich af wie Eric is. Een lover, een ex? Zoals Naomi net naar hem keek, kreeg hij niet de indruk dat ze bezet is.

‘Tof dat je helpt,’ zegt Froukje en ze zet haar fiets op slot.

Hij haalt een palm uit de bus en geeft hem aan Naomi. Als ze met de plant naar het huis loopt, kijkt hij haar na. Ineens draait ze zich om. Hij voelt zich betrappt. Brutaal steekt ze haar tong naar hem uit.

Met een paar dozen loopt hij het huis in. ‘Wauw! Wat een ruimte!’

‘Onze oma heeft hier haar halve leven gewoond. Elise woonde bij haar in toen ze ging studeren. Toen oma naar een verzorgingshuis moest, bleef Elise hier wonen. Mijn oma heeft daarna nog maar heel kort geleefd.’

‘Zielig voor je oma, en voor jullie natuurlijk, maar mag je zus hier dan zomaar blijven wonen? Het is best een groot huis.’

‘Nou, niet zomaar, hoor. Het was een heel gedoe,’ zegt Naomi. ‘Ze heeft er veel voor moeten regelen, maar oma had een goede band met de huiseigenaar. Hij heeft moeite voor Elise gedaan en nu heeft ze toestemming gekregen.’

‘Wat een mazzel. Ik zag dat jullie ook een tuin hebben.’

‘En een aardige buurman,’ zegt Naomi lachend.

Je flirt echt, denkt hij, dat is geen inbeelding. Ze lopen weer samen naar het busje. ‘Zullen we deze naar binnen tillen?’ Hij haalt een tafel uit de bus.

‘Prima,’ zegt Naomi en ze tilt de tafel aan het andere uiteinde op. ‘We geven donderdagavond een housewarming-party. ‘Als je zin hebt mag je komen, hoor. Kijk maar, in elk geval ben je welkom.’

‘We wonen hier met drie mannen,’ zegt hij en hij zet de tafel even neer om te kijken hoe die het best naar binnen kan.

‘Je vrienden zijn ook welkom.’

‘Het zijn geen vrienden, hoor. Ik woon in bij een van hen. Maar ik zal het vragen.’

Naomi’s mobiel gaat. ‘Sorry, mijn zus, ik moet even opnemen.’

Ze zet de tafel neer en neemt op. ‘Hoi, Elise, we zijn aan het verhuizen. Ik zet alles maar gewoon neer, inrichten moeten we toch samen doen. Ik bel je straks.’

Naomi hangt op en samen zetten ze de tafel in de woonkamer. Froukje komt binnen met een beeld. ‘Was dit niet van Eric? Waar wil je het hebben?’

‘Dat heeft Eric voor me meegenomen toen hij in India was. Zet maar op tafel, ik wil het een heel mooi plekje geven.’

Weer die naam, denkt Jelle. Hij wil ze niet af luisteren en gaat naar buiten. ‘Wie wil er even helpen met het bed?’ roept hij.

Naomi komt naar hem toe. ‘Het moet naar boven.’

Samen sjouwen ze het bed de trap op. Bij de bocht moeten ze het even neerzetten. Hij kijkt haar aan, recht in haar prachtige ogen. Hij ziet dat ze even ongemakkelijk wordt en hij kijkt gauw weg.

‘Iets meer naar links draaien,’ zegt hij. ‘Nou, dat wordt nog wat, het is een groot bed.’

Naomi knikt. ‘Als het niet lukt, moeten we het takelen.’
Jelle kijkt naar de overloop. ‘Dit gaan we niet redden, heb je touw en blok?’

‘Nee, maar mijn bed zal toch naar boven moeten.’

‘Je mag wel bij mij logeren,’ grapt hij.

Ze wordt rood. ‘En nu?’ vraagt ze, zonder op zijn opmerking in te gaan.

‘Je zult touw en blok moeten huren. Een paar straten verderop zit zo’n zaak. Ik heb het daar ook gehuurd; ik heb namelijk ook een heel groot bed. Helemaal voor mezelf alleen,’ voegt hij er gauw aan toe.

‘Ik ook,’ zegt Naomi bijdehand.

Nu is het zijn beurt om rood te worden.

Jelle loopt in zijn kamer heen en weer. Hij vraagt zich af of hij wel naar de housewarmingparty van zijn buurmeiden zal gaan. Wat moet hij daar, als die Eric er ook is? Hij heeft het in zijn hoofd weer veel te mooi gemaakt. Naomi heeft met hem geflirt, meer niet. Het kan niet anders dan dat Eric haar lover is, anders ga je niet zo zorgvuldig een mooi plekje voor zijn beeld zoeken. Dat doe je niet als je het van zomaar iemand hebt gekregen, en ook niet als het van je ex is. Hij moet eens in de realiteit gaan leven, de dingen zien zoals ze echt zijn, dat zou al een hoop schelen.

‘Jelle!’ wordt er van beneden geroepen.

‘Ja!’

‘Ben je zover?’

Wat moet hij nu tegen Harold zeggen? Dat hij ineens toch niet meegaat? Hij maakt zichzelf belachelijk, ook tegenover Naomi. Hij gaat dan wel verhuizen, maar voorlopig woont

hij nog even hier. Oké, er zit niets anders op, en hij gaat naar beneden.

Naomi doet open en kleurt als ze hem ziet. Misschien had ze gehoopt dat hij niet op de uitnodiging in zou gaan. Nu hij hier toch is, wil hij die Eric weleens ontmoeten. Met z'n drieën lopen ze de kamer in.

'Dat ziet er goed uit!' Harold kijkt vol bewondering rond. 'Kunnen jullie bij ons ook niet even komen klussen? Ja, Jelle, jij hebt het al gezien, jij bent hier kind aan huis, geloof ik.'

Hou je er even lekker buiten, denkt Jelle. Hij ziet een groepje studenten staan. Naomi loopt naar het groepje toe. Wie van die gasten zou Eric zijn?

Elise wijst naar een tafel vol drank en glazen. 'Pakken jullie zelf maar,' zegt ze.

Het valt Jelle op dat Elise heel anders is dan haar zus. Veel introverter, bijna schuw zoals ze daar staat. Naomi staat met een jongen te praten, met haar rug naar hem toe. Als dat die Eric is, verbaast het hem niet dat ze met anderen flirt. Hij ziet eruit als een nerd.

Froukje loopt met een stoer uitzijende gast de tuin in. Hij vangt iets op over een blowtje. Daar begint hij dus niet meer aan. Zo was het een paar jaar geleden ook begonnen, op een feest. Hij voelde zich in die tijd hopeloos ellendig. De zoveelste vriendin had hem gedumpt. Met moeite sleepte hij zichzelf naar dat feest. Het begon met een blowtje, dat was hij wel gewend. Maar ineens stond hij honderduit te lullen tegen een of andere onbekende gast. Achteraf moet die klootzak in de gaten hebben gekregen dat hij er slecht aan toe was. 'Ik heb wel iets voor je waar je van opknapt,' zei

hij. Het was de eerste keer dat Jelle snoof. In no time zat hij zo ongeveer in de hemel. Die gast gaf hem nog wat mee voor thuis, en hij kreeg zijn nummer voor als hij iets nodig had. En dat alles gratis, want dat deed hij wel meer voor vrienden van vrienden. Allemaal leugens natuurlijk. Na twee dagen hing Jelle al aan de lijn of hij nog wat kon krijgen. Die gast kwam het zelf brengen op een scootertje. Chocolate, noemden ze hem, zijn echte naam wist niemand. Jelle weet nog heel goed dat het toen faliekant misging.

Hij neemt een slok van zijn bier en kijkt rond. Er zijn best veel meiden, maar hij heeft geen interesse. Hij merkt dat ze hem wel leuk vinden en hij maakt hier en daar een praatje. Dat heeft hij intussen wel geleerd in de kroeg, waar hij alweer een tijdje werkt. Een beetje ouwehoeren over niets gaat hem prima af. Hij kijkt naar Naomi. Ze schenkt voor zichzelf een whisky in. Als hij verkering had met zo'n eikel zou hij ook sterkedrank nodig hebben. Ze schijnt zich nogal te amuseren. Ze praat met iedereen, maar tegen hem heeft ze nog geen woord gezegd. Hij ziet haar wel af en toe zijn richting op kijken. Die Eric praat nu met haar zus. Zij ziet er ook niet bepaald uit alsof ze hem interessant vindt.

‘Bart!’ wordt er opeens geroepen. ‘Een hijs?’ De gast van wie Jelle denkt dat het Eric is, draait zich om en loopt naar buiten. Er is helemaal geen Eric op dit feest. Misschien komt hij zo nog. Jelle kijkt Naomi’s kant op. Ze lacht uitdagend naar hem en komt naar hem toe. ‘Whisky?’ vraagt ze.

‘Doe maar een biertje,’ zegt hij. Hij moet zijn kop erbij houden, anders staat hij straks toch te blowen.

Naomi loopt naar de bar en schenkt een biertje in. Ze zet de muziek harder en loopt met het glas bier terug naar Jelle.

‘Proost!’ Ze klinken.

Die blik, verdomme, hij heeft het zich niet ingebeeld, er is wel iets.

‘Dansen?’ vraagt ze.

Jelle schrikt wakker van een wekker. Waar is hij eigenlijk? Hij heeft helemaal geen wekker. Als hij naast zich kijkt en Naomi ziet, weet hij het weer. Hij had nooit gedacht dat hij met haar in bed zou belanden. Stel je voor dat hij niet naar het feest was gegaan!

Ze slaapt nog. Lief, zoals ze daar ligt. Zo vredig. Nu nog wel, maar zodra ze wakker wordt en hem ziet schrikt ze zich kapot. Het was vast haar bedoeling niet om vreemd te gaan.

Die Eric kwam de hele avond niet opdagen. Misschien kon hij niet komen omdat hij voor een of ander tentamen moest leren. Jammer voor je, jongen. Ik heb van je vrouw genoten. Dan moet je maar niet zo braaf zijn, denkt Jelle. Ze had nogal wat whisky’s op, anders was het waarschijnlijk niet gebeurd. Hij heeft er echt niet op aangedrongen. Ze nam hem mee naar de tuin en toen begon ze te zoenen. Van het een kwam het ander. Ja hallo, hij is ook niet van steen. Ze is verantwoordelijk voor haar eigen leven. Hij zag haar zus wel kijken toen ze later met z’n tweeën naar boven gingen. Zo te zien vond ze het wel leuk. Weet jij veel, het kan best dat ze die Eric helemaal niet mag.

Hij kijkt naar Naomi. Haar ademhaling gaat heel rustig. Maar als ze zo wakker wordt, komt de klap. Ook al was het maar een onenightstand, ze is toch vreemdgegaan. Hij heeft zin om haar te kussen, maar het is beter van niet. Hij wil er niet bij zijn als ze zo meteen begint te balen. Hij kan nu maar

beter meteen weggaan. Hij wil al uit bed stappen, als hij geluiden in de badkamer hoort. Dat zal Elise wel zijn. Van háár wekker is hij dus wakker geschrokken. Hij wacht liever even tot ze de deur uit is.

Hij hoort Elise nog steeds beneden als Naomi haar ogen opendoet. ‘Goedemorgen, schoonheid,’ zegt hij.

Naomi kijkt verrast op. Zo te zien heeft ze helemaal geen spijt.

‘Je megagrote bed was dus toch niet helemaal alleen voor jezelf.’ Hij strijkt met zijn vinger over haar neus. ‘Maar ik moet zeggen: het is een heerlijk bed. Ik heb verrukkelijk geslapen, maar wat wil je na zo’n goddelijke vrijpartij?’

Hij trekt haar naar zich toe en drukt haar tegen zich aan. Hij krijgt meteen weer een stijve. Als ze zachtjes kreunt, pakt hij haar bij haar billen en rolt haar op haar rug. Waar zijn die condooms, denkt hij. Ineens herinnert hij zich dat hij het doosje naast het bed heeft gelegd. Hij buigt zich voorover uit bed. Mazzel, het ligt er inderdaad, en hij haalt er een uit. Hij vrijt altijd safe. Vannacht ook; daar is hij heel zorgvuldig in. Hij heeft geen zin om een of andere ziekte op te lopen voor een wip.

Hij doet het condoom om, duwt haar benen uit elkaar en masseert heel zachtjes met zijn vingers haar schaamlippen. Zo te horen vindt ze het fijn. Opgewonden neemt ze zijn stijve in haar hand en duwt hem bij haar naar binnen. Hij kreunt van genot en laat zich helemaal gaan. Hij merkt dat het haar opwindt. In no time komen ze klaar.

‘Je bent fantastisch.’ Hij kust haar – een lange, zachte kus.

Dan ziet hij dat de tranen over haar wangen lopen. Zie je wel, denkt hij. Nu komt het, ze heeft spijt.

‘Eric?’ vraagt hij. Hij streelt met zijn vingers door haar haar. ‘We houden het tussen ons,’ zegt hij. ‘Ik wil niet dat jij in de problemen komt door mij. Het was maar één keer, twee keer dus, sorry. Maar we vergeten het. Van mij krijgt niemand het te horen. En als ik jou was, zou ik me niet zo schuldig voelen.’ Als ze blijft snikken kust hij haar. ‘Het kan iedereen gebeuren.’

‘Ik ben niet vreemdgegaan,’ snikt ze. ‘Daarom huil ik niet. Maar het voelt wel zo.’

‘Heb je geen relatie meer met die Eric? Is het soms uit?’ Jelle snapt er niks van. Waarom dan al dat verdriet? Blijkbaar is ze nog dol op die gozer en heeft hij haar gedumpt.

‘Eric is er niet meer,’ zegt ze. ‘Hij is een halfjaar geleden verongelukt.’

‘Jezus!’

‘Sorry,’ zegt Naomi, die alweer wat rustiger wordt. ‘We hadden drie jaar lang een relatie. Sinds het ongeluk heb ik met niemand meer seks gehad. Jij bent de eerste.’

‘Ik voel me wel vereerd,’ zegt hij. ‘Shit! Ik weet even niet wat ik moet zeggen.’ Dit had hij helemaal niet verwacht.

‘Je bent lief,’ zegt ze en ze kust hem. Hij merkt dat ze het er niet meer over wil hebben.

Beneden horen ze glasgerinkel. Dat moet Elise zijn, die alles naar de keuken brengt.

‘Het zal beneden wel een puinhoop zijn,’ zegt ze. ‘Misschien moet ik even helpen. Ik kan mijn zus niet alleen voor die troep laten opdraaien. Het was mijn feest. Ik bedoel, van Elise hoefde het niet zo.’

‘Blijf toch liggen,’ zegt hij als ze omhoogkomt. ‘Die glazen zijn zo afgewassen. Ik kan het weten, want ik sta achter de bar in de Apotheek. Ken je die kroeg?’

Ze knikt. 'Ik heb er wel van gehoord.'

'Ik werk er tijdelijk,' zegt hij. 'Ik ga in september studeren, Chinees.'

'Wauw!'

Hij zet zijn kussen rechtop tegen de muur en gaat half zitten. 'Ja, ineens wist ik het, na heel wat omwegen.'

'En wat waren die omwegen?' vraagt ze. Zij gaat ook rechtop zitten, met haar hoofd tegen zijn borst.

'Noem maar een studie op of ik heb het geprobeerd. Geschiedenis, fotografie, de sportacademie, tenminste, daar wilde ik naartoe, maar ik werd uitgeloot. En rechten natuurlijk. Mensen die niet weten wat ze willen, proberen heel vaak rechten.'

Naomi lacht. 'Wel allemaal verschillende dingen,' zegt ze.

Jelle zit in het zonnetje bij Naomi in de tuin terwijl zij een ontbijtje voor hen klaarmaakt. Hij denkt aan haar verhaal. Ze heeft dus drie jaar een relatie gehad, dat is niet niks. En hij is de eerste met wie ze weer heeft gevreeën. Het is dus niet zomaar een onenightstand voor haar. Hij voelt zich gevleid, maar het klinkt ook heel serieus. Als hij gisteravond had gehoord dat ze vrij was, had hij een gat in de lucht gesprongen, maar hier krijgt hij het benauwd van. Zijn faalangst speelt weer op. Hoeveel mannen zullen het laatste halfjaar niet iets hebben geprobeerd bij haar, en dan kiest ze voor hem. Hij voelt de druk op zijn schouders, maar misschien moet hij gewoon nog aan het idee wennen. Het liefst gaat hij nu meteen weg, maar ze komt al met het ontbijt aan. Hij kan het niet maken haar nu in de steek te laten.

'Wat een service,' zegt hij. 'Dat krijg ik hiernaast niet.'

‘Woon je hier al lang?’ vraagt ze.

‘Nee, een maand of drie.’ Hij heeft geen zin om te vertellen dat hij noodgedwongen moet verhuizen. Snel mijn ontbijt naar binnen werken en dan wegwezen, denkt hij.

Zodra hij zijn croissantje op heeft en zijn koffie heeft opgedronken, kust hij haar en klimt hij over de schutting.

Elise

Hè, daar gaat de bus. Hij rijdt vlak voor Elises neus weg. Ze is niet de enige die hem mist. Er komen nog meer mensen aanrennen. Een man vloekt en een jongen kijkt boos op het bord. Ze heeft wel vaker meegemaakt dat de bus een paar minuten te vroeg vertrekt. Meestal houdt ze daar rekening mee. Ze wil absoluut niet te laat op haar werk zijn. Maar vanochtend moest ze nog veel opruimen.

Elise heeft geen zin om zich te ergeren en gaat met haar rug tegen het bushokje staan, met haar gezicht in de zon. Heerlijk! Ze denkt terug aan gisteravond. Ze is zo blij voor haar zus dat de housewarmingparty een succes was. En dat Jelle is blijven slapen had ze nooit van tevoren gedacht. Ze had wel zo'n vermoeden dat het een keer ging gebeuren. Naomi is nooit lang alleen geweest; vóór Eric had ze ook altijd vriendjes. Ze zag wel dat haar zus een beetje dronken werd, maar ze weet niet precies hoeveel whisky's ze op had. Stel je voor dat het wat wordt met die Jelle. Ze gunt het haar, maar het zal ook raar zijn. Met Eric was ze zo vertrouwd. Hij kwam al jaren bij hen over de vloer. Ze mocht hem graag, de hele familie mocht hem graag. Wat dat be-

treft zal het voor Jelle of de volgende niet makkelijk zijn.

Zelf zag ze op tegen het feest, maar ze had het toch wel naar haar zin. Ze baalde alleen van Bart, een jongen uit Naomi's vakgroep. Hij drong zich zo aan haar op. Ze ziet niks in hem. Wat een saai type. Zelf is ze al zo rustig. Als ze iemand wil, moet hij wel een beetje levendig zijn. Ze vindt zichzelf heel serieus. Dat merkt ze ook op haar werk. Elise gaat nooit eerder naar huis voor alles af is. Maar haar collega's zitten al om kwart voor vijf achter een leeg bureau en om klokslag vijf uur staan ze bij de deur. Zo zit zij niet in elkaar. Daar heeft ze een te groot verantwoordelijkheidsgevoel voor. Dat kan ook niet anders als je op een boerderij bent opgegroeid. Ze moest elke dag om zes uur op om te helpen met het melken. Ze hoefde het echt niet in haar hoofd te halen om een kwartier later te komen, al was ze nog zo brak. Discipline is er bij haar wel in gestampt. Naomi had het makkelijk, omdat ze de jongste was. Haar broer Steven en zij moesten altijd op komen draven.

Mmm... wat schijnt het zonnetje lekker op haar gezicht. Ze vindt het bijna jammer als de bus de hoek om komt.

Ze heeft geluk, voorin is plek.

Bij het Muiderpoortstation stapt ze uit. In een van de straten achter het station zit hun kantoor.

Raar om naar haar werk te gaan. Daar weet niemand van de housewarmingparty. Ze heeft het expres niet verteld. Een paar mensen vindt ze wel aardig, maar als ze hen had gevraagd had ze Layla, Maaike en Annemiek ook moeten vragen, en dat wilde ze niet. Ze vertrouwt ze niet. Ze weet zeker dat ze achter haar rug over haar roddelen. Ze vinden haar een burgerlijk trutje, omdat ze anders is dan zij. Zij hebben

het alleen maar over mannen. Op maandag is het het ergst, dan krijgt ze de halve ochtend te horen wat ze in het week-eind hebben uitgevreten.

Ze loopt het gebouw in. John is er al.

‘Morning,’ zegt hij.

‘Goedemorgen.’ Ze hangt haar jas op en stopt haar tas in een la van haar bureau. Tien minuten later druppelt iedereen zo’n beetje binnen. Elise kijkt naar een map die op haar bureau ligt.

‘Heb jij dit neergelegd?’ vraagt ze aan John.

‘Ja, de baas gaf het aan me, hij vond het een klus voor jou.’

‘Wanneer moet het af zijn?’

‘Schrik niet, voor de lunch.’

Elise begint er meteen aan. De laatste tijd is elke spoedklus voor haar.

‘Is jullie huis al klaar?’ vraagt John.

‘Ja,’ zegt Elise. ‘Naomi woont nu bij me.’

‘Aha,’ zegt John. ‘En wanneer is jullie housewarming-party?’

‘Zij en een party,’ hoort ze Annemiek zeggen. ‘Dat zal wat worden!’

Elise doet net of ze het niet hoort.

‘Een leesparty,’ zegt Maaïke lachend. ‘Iedereen moet een boek meenemen en dan mag je om de beurt een mooi stuk voorlezen.’

‘Ik weet wel een goed boek voor Elise,’ zegt Layla. ‘*Vrouwen en porno*, daar leert Elise wat van.’

‘Nou, meiden, zo kan-ie wel weer,’ zegt John, maar Elise hoorde hem wel meelachen. Ze gaat door met haar werk.

Ze is het wel gewend dat ze grappen over haar maken waar ze bij zit.

Elise krijgt een intern telefoontje. Het is Birgit, de secretaresse.

‘Ja,’ zegt ze als ze opneemt.

‘De baas wil een gesprek met je.’

‘Nu?’ vraagt Elise.

‘Ja, hij wacht.’

Ook dat nog! Hoe wil hij dan dat ze het contract af krijgt? Wat zou hij willen? Ze staat op. De anderen kijken elkaar nieuwsgierig aan.

Elise loopt naar het kantoor van de baas.

‘Elise, ga zitten,’ zegt haar baas uitnodigend. ‘Koffie?’

‘Nee, dank u.’ Laat hij maar opschieten, daar heb ik meer aan, denkt ze.

‘Elise, ik ben zeer tevreden over jou, dat heb ik nooit onder stoelen of banken gestoken. Je bent een uitstekende kracht en een aanwinst voor dit bedrijf. Iemand met wie we de oorlog kunnen winnen, zou ik willen zeggen. Begrijp je me?’

‘Ja, dank u,’ zegt Elise. Hij heeft iets van haar nodig, dat is duidelijk.

‘Laten we eerlijk zijn,’ gaat hij verder. ‘Jij werkt onder je niveau. Daarom heb ik besloten dat jij de plek van Birgit gaat innemen.’

‘Secretaresse?’ Het overvalt haar.

‘Ja, Birgit gaat weg, dat weet je. En als er iemand geschikt is voor die baan, ben jij het wel. Er hangt ook nog een leuk prijskaartje aan. Je gaat er driehonderd euro per maand op vooruit. Blij?’

‘Goh, ik, eh...’

‘Ja, je bent bescheiden, zoals altijd, dat siert je.’

Elise ziet het meteen voor zich. Wat zullen de meiden van haar afdeling jaloers zijn. Iedereen zit te azen op die plek. Wat het werk betreft: daar zit ze niet mee, want ze weet bijna alles. Maar hoe zal het gaan als zij de plek van Birgit inneemt? Annemiek heeft ook Schoevers gedaan, net als zij. Ze werkt er zelfs een jaar langer. Ze kan het vast niet verkroppen dat ze wordt gepasseerd.

‘Annemiek gaat ervan uit dat zij die plek krijgt,’ zegt Elise.

‘Dat regel ik wel. Als ik haar geschikt had gevonden, dan had ze die baan ook gehad. Wat mij betreft kun je volgende week beginnen. Dan is Birgit er nog en kan ze je inwerken.’

‘Meneer Vonk.’ Elise kijkt hem aan. ‘Ik weet het nog niet. Ik moet erover nadenken.’

‘Kijk, dat waardeer ik nou in je. Niet zomaar een baan aannemen, zoals de meesten zouden doen. Jij neemt de tijd om het te overwegen. Zullen we afspreken dat ik na het weekeind hoor wat je hebt besloten?’

‘Best,’ zegt Elise.

Haar baas houdt de deur voor haar open. ‘By the way, ik heb er alle vertrouwen in dat jij het kunt.’

‘Dank u.’ Ze staat op en loopt naar de deur. Op de gang haalt ze even diep adem. Ze kan promotie maken, als ze het wil.

Elise is er nog niet uit als ze aan het eind van de dag het peron op loopt. Haar mobiel gaat.

‘Hi, zus.’

‘Hi,’ zegt Naomi. ‘De housewarmingparty viel mee, toch?’

‘Ja, het was heel geslaagd. En jij was ook goed geslaagd,

zag ik. Ik had nooit gedacht dat Jelle al mee naar boven zou mogen.’

‘Nee, ik snap het zelf ook niet helemaal. Ja, achteraf baal ik wel, ik had het misschien nooit moeten doen. Maar ik wilde zo graag opnieuw beginnen. Ik had natuurlijk ook wel wat op en toen dacht ik: je wilt toch een nieuwe start maken? Het is nu of nooit. Een beetje te impulsief misschien.’

‘Dus je hebt spijt?’

‘Na vanochtend wel. Sta ik me uit te sloven om een lekker ontbijtje te maken, zodat we even gezellig konden napraten, maar hij had het nog niet op of hij was weg.’

‘Misschien moest hij werken.’

‘Ja hallo, Elise, jij wilt altijd alleen het beste van iemand denken. Maar je gaat er toch niet vandoor als je net bij iemand hebt geslapen en ontbeten?’

‘Ja, dat is wel cru, ik snap het. Terwijl het voor jou best iets betekende. Maar dat risico loop je altijd.’

‘Nou ja, laat maar. Ik heb me gewoon vergist,’ zegt Naomi. ‘Was jij niet heel moe op je werk? Ik dacht nog aan je vanochtend.’

‘Het ging wel. Ik kan trouwens promotie maken,’ zegt Elise.

‘Echt?’

‘Ja, de plek van Birgit komt vrij. Het scheelt me driehonderd euro per maand.’

‘Wauw! Driehonderd euro. Wat een mazzel. Dat kost je weer een feestje.’

‘Ik weet nog niet of ik het doe.’

‘Doe normaal, schat. Weet je wel hoeveel driehonderd euro is? Daar hoef je toch niet over na te denken?’

‘De trein komt eraan. Ik spreek je nog, oké?’

‘Een kus voor mam en Steven.’

‘Doe ik. Ciao.’ Elise hangt op.

Ze wist wel dat Naomi zou vinden dat ze die baan moest nemen. Naomi zou inderdaad geen seconde hoeven nadenken, maar voor haar is het een heel moeilijke keus. Voor het werk zelf is ze niet bang, ze weet intussen genoeg van het bedrijf. Maar het is de vraag of haar collega’s haar dan niet het leven zuur gaan maken. Maar ja, driehonderd euro opslag is niet verkeerd. Eerlijk is eerlijk: er zit echt een heel positieve kant aan.

Elise knikt vriendelijk naar de buschauffeur.

‘Is je weekeind weer begonnen?’ vraagt hij.

Hij weet dat ze elke vrijdagavond naar Nederhorst den Berg gaat. Hoeveel jaar doet ze dat al niet? Zodra ze van de middelbare school kwam is ze bij haar oma ingetrokken in Amsterdam. Daar heeft ze ook haar opleiding gevolgd. Maar in de weekeinden ging ze stevast naar de boerderij, en nog steeds. Naomi zien ze niet zoveel thuis. Die verveelt zich daar dood, zegt ze altijd, en ze geniet juist van de week-einden in de stad.

De bus rijdt langs een weiland. Op het land ziet ze een boer op een trekker met zijn dochttertje naast zich. Ze denkt aan vroeger, toen zat ze ook zo bij haar vader op de trekker, samen met Steven.

De bus stopt en Elise stapt uit. Ze kijkt naar Anna’s hoeve, die een eindje verderop ligt. Als ze er maar eerst langs is. Ze voelt dat ze onrustig wordt. Nog steeds, na al die jaren. Ze is weleens een halte verder uitgestapt, maar toen

mopperde haar moeder weer dat ze zo laat was. Nog een paar meter. Ze versnelt haar pas. Ze merkt het aan haar ademhaling, die op hol slaat. Het zweet breekt haar uit.

‘Elise!’ hoort ze ineens achter zich. Ze verstijft, maar het is Kees, haar oude buurjongen. Waarom moet hij haar nou uitgerekend hier aanhouden?

‘Hoi,’ zegt ze, ‘ik, eh... Ik heb haast, sorry, een andere keer praten we.’ Ze loopt snel door. Als ze eenmaal voorbij Anna’s hoeve is wordt ze weer rustiger. Verderop ziet ze haar moeder op het erf staan. Ze haalt de was binnen. Nog altijd wappert het wasgoed buiten aan de lijn, daar is niets aan veranderd. Als het vroeger ’s winters had gevoren en ze kwamen langs de waslijn, gaven ze altijd een ram tegen het stijf bevroren wasgoed. Haar moeder rende dan naar buiten en riep boos dat het kon breken, maar haar vader lachte altijd stiekem naar hen.

Zodra ze het erf op loopt, springt Baloe tegen haar op. Ze aait hem. Baloe heeft geluk: hij mag gewoon mee naar binnen. Toen hun vader nog leefde moest de hond buiten in zijn hok blijven. Hij lag aan een ketting. Elise vond het altijd heel zielig. Vooral als het ’s winters koud was en ze allemaal gezellig binnen zaten, hoorden ze de hond buiten janken van eenzaamheid.

Haar moeder steekt haar hand naar Elise op. Ze is altijd aan het werk, Elise weet niet beter. Er moet ook zoveel gebeuren op de boerderij. Haar moeder staat elke dag om halfzes op en dan werkt ze aan één stuk door, tot ze ’s avonds doodmoe haar bed in rolt. Alleen op zondag werkt ze niet, maar dan gaat ze naar de kerk. Vroeger moest Elise altijd mee, luisteren naar een ellenlange preek van de dominee

waar ze geen woord van begreep. Ze verstopte zich weleens stiekem, maar haar moeder wist haar altijd te vinden.

‘Pap hoeft toch ook niet mee?’ zei ze dan pruilend. Haar moeder legde dan uit dat hun vader voor de dieren moest zorgen. Haar vader zei weleens expres dat hij hulp nodig had en dan mocht ze thuisblijven. Hij was niet zo gelovig.

Elise geeft haar moeder een kus.

‘Steven wacht op je, de koeien moeten van de overkant worden gehaald.’

Met de mand vol wasgoed loopt haar moeder naar binnen.

Elise is het wel gewend dat ze meteen moet aanpakken als ze thuiskomt. Ze loopt naar Steven, die de weg al aan beide kanten heeft afgezet met een rood-wit lint. Hij is net bezig de koeien van het weiland af te drijven.

‘Hoi!’ groet hij als hij Elise ziet.

Hun moeder komt er nu ook aan. Ze gaat samen met Elise op de weg staan om het verkeer tegen te houden, maar het is niet druk. Steven heeft gewacht tot de bus langs is gereden. Elise kijkt naar haar broer. Hij woont nog altijd bij hun moeder op de boerderij. Soms heeft ze medelijden met hem. Eigenlijk is hij nooit kind geweest. Zodra hij uit school kwam, werkte hij op de boerderij. Ook in de weekeinden was hij altijd aan het werk. Uitgaan doet hij nooit. Steven heeft zelfs nog nooit een vriendinnetje gehad. Hun moeder zeurt er weleens over dat het tijd wordt dat hij iemand vindt. Dat is zo dubbel: ze verwacht wel dat hij dag en nacht op de boerderij aan het werk is. Waar moet hij dan iemand ontmoeten? Vroeger, als Naomi uitging, vroeg ze Steven weleens mee. Maar hij wilde niet. Hij is veel te verlegen. Steven zegt dat hij gelukkig is op de boerderij.

‘Het eten is klaar,’ zegt hun moeder als de koeien in de wei bij de stal staan. Elise gaat naar binnen. De tafel is al gedekt. Ze ruikt rodekool. Vroeger griezelde ze ervan, maar nu gaat het wel. Elise gaat aan tafel zitten. Steven zit al op zijn plek, eigenlijk de plek van hun vader. Je hoort het bestek tegen de borden tikken. Er wordt nooit veel gezegd onder het eten. Daar heeft Naomi het nog weleens over, die oersaaie maaltijden. Het benauwde haar. Het hele boerenleven benauwde haar. Ze ging ook een paar keer per dag onder de douche omdat ze bang was dat ze naar koeienpoep stonk.

‘Ik moet de koeien naar de stal brengen,’ zegt Steven na het eten.

‘Doe maar, jong.’ Hun moeder staat op en zet koffie. ‘Wat sta je daar?’ zegt ze tegen Elise. ‘Je wilt iets zeggen, dat zie ik aan je.’

Elise aarzelt. Zal ze over de housewarmingparty vertellen? Maar dan gaat haar moeder vast weer zeuren of ze een man heeft ontmoet. ‘Eh... ik kan promotie maken, kreeg ik vandaag te horen.’

‘Mooi,’ zegt haar moeder. ‘Maar je kunt toch nog wel in de weekeinden hier komen, hoop ik? Steven redt het niet in z’n eentje.’

‘Ja, natuurlijk kan dat. Ik houd dezelfde werktijden. Ik weet alleen niet of ik het wel aanneem,’ zegt Elise.

Haar moeder loopt met de koffie naar de kamer. ‘Dan doen we er maar een koek bij,’ zegt ze. ‘Promotie krijg je niet elke dag.’

Elise kent dat van haar moeder: ze praat er gewoon overheen.

‘Mam, ik twijfel nog.’

‘Hoezo?’

‘Dat snap je toch wel?’ zegt Elise. ‘Ik kan secretaresse worden, maar dat willen er wel nog meer. Ik denk niet dat ze het me in dank afnemen als ik die plek krijg.’

‘Dan moet je voor jezelf opkomen. Je moet altijd voor jezelf opkomen in het leven,’ antwoordt haar moeder.

‘Ik weet niet of ik wel zo sterk ben,’ zegt Elise. ‘Ik heb niet zoveel zelfvertrouwen.’

‘Elise, hoe oud ben je nou? Het wordt tijd dat je in jezelf gaat geloven.’

Elise wil janken, ergens mee smijten, gillen, maar ze beheerst zich. ‘Ik ga Steven helpen,’ zegt ze.